Rigshospitalet

UCSF
Center for Sundhedsfaglig Forskning

UCSF
Tværfagligt kursus i klinisk forskningsmetode

Indholdsbeskrivelse 2026/2027

Niveauvurderet
af Danmarks Akkrediteringsinstitution
GYLDIG INDTIL JANUAR 2029

Indholdsfortegnelse

1. Retningslinjer **2**

1.1 Formål, målsætning *2*

1.2 Mål for læringsudbytte for delelementer *2*

1.3 Ansøgning *3*

1.4 Kursus *4*

1.5 Vejledning *5*

1.6 Journal club i egen afdeling *6*

1.7 Afsluttende skriftlig rapport (litteraturstudie) *6*

1.8 Præsentation i egen afdeling *6*

2. Vejlederkontrakt **7**

1. Retningslinjer

1.1 Formål, målsætning

UCSF udbyder årligt et tværfagligt kursus i klinisk forskningsmetode. **Målgruppen** er klinisk sundhedsfaglige professionsbachelorer (BA) med interesse i klinisk forskning og udvikling. De konkrete målgrupper er sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter, jordemødre, kliniske diætister, kostkonsulenter, radiografer og bioanalytikere. Kurset optager i år 25 deltagere fra hospitaler i Region Hovedstaden og 6 deltagere fra kommunerne. Indtil nu har ca. 400 deltagere gennemført kurset.

Formålet med kurset er at understøtte sundhedsfaglige professionsbachelorer fra det kliniske område i at forstå, formidle og anvende klinisk forskningslitteratur.

Målet er, at kursisterne styrker deres kompetencer, så de i højere grad kan deltage i udvikling af evidensbaseret praksis, herunder udvælge og kritisk læse forskningslitteratur, deltage i tværfaglige kliniske forskningsprojekter, afholde 'Journal Club', deltage i udarbejdelsen af kliniske retningslinjer samt bidrage med kritisk refleksion over afdelingen/centrets patientbehandling/borgergruppe.

1.2 Mål for læringsudbytte for delelementer

1: Identifikation af klinisk problemstilling	2: Kliniske forskningsmetoder	3: Anvendelse, formidling, implementering
Viden om: • Evidens- og erfaringsbaseret praksis • Datasøgningsmetoder *Færdighed til:* • At identificere og afgrænse relevante kliniske problemstillinger • At redegøre for evidens- og erfaringsbaseret praksis • At foretage systematisk litteratursøgning	*Viden om:* • Videnskabsteori og metode i relation til klinisk forskning, herunder udvalgte kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder og disses anvendelsesmuligheder indenfor eget fagområde. *Færdigheder til:* • At redegøre for centrale begreber og metoder inden for klinisk forskning *Kompetencer til:* • At afsøge, analysere og kritisk vurdere relevante videnskabelige artikler inden for det sundhedsfaglige område.	*Viden om*: • Dybdegående forståelse af betydningen af forskningsbaseret sundhedspraksis i et sammenhængende sundhedsvæsen. • Implementeringsmetoder *Færdigheder til:* • At formidle egen rapport skriftligt såvel som mundtligt • At redegøre for potentialer og barriere ved implementering *Kompetencer til:* • At reflektere kritisk over sammenhængen mellem klinisk praksis og forskning,

	• At igangsætte og gennemføre et mono- eller tværfagligt litteraturbaseret videnskabeligt undersøgelsesarbejde på baggrund af identificerede kliniske problemstillinger. • At reflektere og analysere over eget fagområdes videnskabelige forankring, herunder ontologi, epistemologi, teori og metode samt diskutere styrker og svagheder ved disse.	og hvordan de komplementerer hinanden • At formidle og diskutere komplekse kliniske problemstillinger og forskningsinformation på en klar, professionel og forståelig måde til kolleger og interessenter i sundhedssektoren. • At integrere forskningsresultater i klinisk praksis for at optimere patientpleje og behandling

1.3 Ansøgning

Optagelse på kurset forudsætter, at man, udover at tilhøre målgruppen, har udfyldt ansøgningsskema og til dette formål opnået godkendelse fra klinikledelsen eller lokal ledelse. Hospitalerne og kommunerne prioriterer og afgør selv, hvilke kvalifikationer der kan tjene til optagelse. I tilfælde af, at der modtages et større antal ansøgninger, end der er kursuspladser, foretages den endelige udvælgelse af UCSF-kursuslederne Kursisterne må være indstillet på at deltage i hele kurset og at arbejde selvstændigt med en selvvalgt klinisk, patientnær/borgernær problemstilling. Sidstnævnte kan være relateret til forebyggelse, behandling, pleje, rehabilitering eller palliation – og gerne en problemstilling, som afdelingen/centret ønsker uddybet gennem bearbejdning af forskningslitteratur.

Klinisk mentor: Det er et krav, at kursisterne tilknyttes en mentor fra egen klinik/center. Den kliniske mentor bør være ansat i samme klinik/center som kursisten og have indgående kendskab til den patientgruppe (klinisk speciale) eller borgergruppe, som kursistens problemstilling relaterer sig til. Den kliniske mentor skal helst have en kandidatgrad eller gennemført en sundhedsvidenskabelig masteruddannelse (det er dog ikke et krav). Den kliniske mentor skal ikke nødvendigvis repræsentere samme faggruppe, som kursisten. **Klinisk mentors rolle er nærmere beskrevet under afsnittet Vejledning.**

Varighed og omfang: Der afholdes i alt 10 (obligatoriske) undervisningsdage i tidsrummet 8.30 – 15.30 (i alt 67 timer). Herudover afholdes der to workshops (frivillige) - med fokus på den skriftlige opgave - i tidsrummet 9.00-12.00. Herudover forventes det at de studerende bruger tid på: forberedelse til undervisning, hjemmeopgaver, journal club i egen afdeling/kommune, den skriftlige rapport (litteraturstudie) og afsluttende præsentation i egen afdeling/kommune. **Afholdelse af journal club i egen afdeling/kommune, skriftlig rapport samt præsentation af den skriftlige rapport i egen afdeling/kommune betragtes som obligatoriske elementer på UCSF Forskerkursus, og kursusbevis kan**

kun tildeles hvis disse elementer er udført. Hertil kan kursusbeviset kun tildeles ved en fremmødeprocent på 80% eller derover. Der tilbydes 6 timers vejledning (tre timer ved UCSF vejleder og tre timer ved klinisk mentor) til støtte under udarbejdelse af den skriftlige rapport.

Ansøgning og kursusprogram. Ansøgning foregår ved udfyldelse af ansøgningsskema. For hospitaler: Ansøgningerne indsamles af hospitalets USCF-kontaktperson (liste fremgår af ansøgningsskema). For kommuner: ansøgningerne sendes direkte til UCSF på forskerkursus.rigshospitalet@regionh.dk. Ansøgere skal på ansøgningsskemaet oplyse uddannelse og klinisk arbejdsområde (speciale), herunder hvilken klinisk problemstilling han/hun ønsker at arbejde med i løbet af kurset. **Ansøgningsfristen er 1. september 2026** og ansøgningsskema kan downloades via UCSFs hjemmeside www.regionh.dk/ucsf. Der gives besked om optagelse/ikke optagelse af kursister senest **15. september 2026**. Kursusprogram i oversigtsform er tilgængeligt sammen med ansøgningsskema på UCSFs hjemmeside.

1.4 Kursus

Indhold og form: Kurset forløber i perioden fra oktober 2026 til maj 2027. Kurset er bygget op omkring tre moduler, hvor der lægges vægt på henholdsvis (1) Udvælgelse og forståelse af klinisk forskning og forskningslitteratur (oktober-november 2026), (2) dataindsamlings- og analysemetoder (november 2026 - februar 2027), og (3) anvendelse af forskningsbaseret viden (marts – maj 2027). Kurset omfatter 10 hele undervisningsdage (fra 8.30-15.30) fordelt på forelæsninger og gruppearbejde.

Sideløbende hermed arbejder kursisten med øvelser relateret til selvvalgt klinisk problemstilling. Samme problemstilling afhandles i en afsluttende skriftlig opgave/rapport (10 sider), som bedømmes med intern censur efter bestået/ikke-bestået, suppleret med kortfattet skriftlig begrundelse. Der er mødepligt til de enkelte undervisningsgange.

Gruppearbejde i forbindelse med undervisning: Hver undervisningsgang indeholder cirka to timers gruppearbejde, som afvikles under supervision af den eller de pågældende undervisere. Gruppearbejdet afvikles hovedsageligt ved hjælp af Journal Club metoden.

Hjemmearbejde: Med henblik på at synliggøre og understøtte den praktiske anvendelighed af kursistens deltagelse i kurset (herunder oplæring til og deltagelse i forskningsunderstøttende aktiviteter og initiativer i klinikken/centret), er der planlagt hjemmearbejde. De studerende forventes at være forberedte til undervisningen samt at udarbejde og aflevere afsluttende rapport på 10 normalsider. Herudover bruger de studerende tid på at forberede journal club og præsentere opgavens resultater i egen klinik/kommune. **Vi anbefaler derfor, at de studerende, udover den tid, der stilles til rådighed for at deltage i undervisningen, også får støtte i at afsætte mindst 3 dage til de nævnte forberedelser og hvis det er muligt, gerne endnu mere for at sikre optimal forberedelse.**

Litteratur/pensum: Til hver undervisningsgang vil der i det endelige kursusprogram (udmeldes primo oktober 2026) være angivet litteratur, som downloades via Dropbox. Litteraturen er en blanding af fagbogslitteratur og videnskabelige publikationer. Obligatorisk litteratur udgør cirka 350 sider; supplerende litteratur udgør cirka 250 sider.

Underviserne er videnskabelige medarbejdere ved UCSF. **Kurset ledes af** seniorforsker, ph.d Anette Hindhede (anette.lykke.hindhede@regionh.dk) og cand. scient. humanfysiologi, fysioterapeut Christian Lillelund (christian.lillelund@regionh.dk). **Kursussekretær** er Caroline Kveller Winberg. Henvendelse til kurset: forskerkursus.rigshospitalet@regionh.dk

Evaluering: Kurset evalueres løbende både skriftligt (elektronisk) og mundtligt efter kursusforløbet.

1.5 Vejledning

Kursisterne modtager vejledning inden for selvvalgt klinisk problemstilling. Vejledning gives individuelt – i alt seks timer.

Vejledning ved forsker i UCSF (ca. 3x1 time): Hver kursist tildeles en forsker i UCSF, som mødes med vedkommende ca. 1 time inden for hvert modul – i alt ca. tre timer, idet hovedvægten i vejledningen lægges på at understøtte kursisten metodisk i planlægning og udfærdigelse af den afsluttende skriftlige rapport (litteraturoversigt). Kursisten er ansvarlig for at kontakte vejleder umiddelbart efter kursusopstart for planlægning af vejledningsforløbet (aftale om datoer og tidspunkt). Det anbefales at første vejledning afvikles *efter,* at kursisten har modtaget undervisning i litteratursøgning.

Individuel vejledning ved klinisk mentor (3x1 time): Kursisterne skal i forbindelse med ansøgning om optagelse på kurset angive en klinisk mentor (personlig vejleder), som med sin underskrift på ansøgningen giver tilsagn om at vejlede kursisten minimum en time inden for hvert modul – i alt 3 timer. *Hvor vejledning ved UCSF forsker primært fokuserer på den afsluttende rapport (litteraturstudie), skal vejledning med klinisk mentor primært fokusere på sikring af relevansen og anvendelighed af kursistens arbejde i egen klinik.*

Således er det den kliniske mentors opgave at:

- vejlede kursisten i forhold til afgrænsning af klinisk/faglig relevant problemstilling, herunder drøftelse af mulige søgeord.
- støtte kursisten i at udvælge og vurdere relevant forskningslitteratur, herunder eventuelt diskutere og bistå kursisten i dennes hjemmearbejde, fx afholdelse af Journal Club i egen afdeling/kommune.
- bidrage til at kursistens arbejde (afsluttende rapport) formidles, anvendes og følges op i klinikken/kommunen.
- hjælpe med at arrangere præsentation af kursistens opgave i afdelingen/kommunen. Der skal afsættes cirka 45 minutter, og udover klinisk mentor og UCSF-vejleder skal der være repræsentant(er) fra den nærmeste ledelse og kollegaer til kursisten for hvem kursistens arbejde har relevans.

Kursisten er ansvarlig for løbende at orientere den kliniske mentor og træffe aftale om vejledning. Procedure for gennemlæsning af skriftligt materiale fra kursisten og tilbagemelding herpå samt endelig disposition for og fastlæggelse af de enkelte vejledninger aftales lokalt.

1.6 Journal club i egen afdeling

Kursisterne vil løbende i undervisningen blive præsenteret for forskellige eksempler på afholdelse af journal club. Kursisten skal selv i løbet af kurset, i samarbejde med egen afdeling/kommune, afholde journal club lokalt. Deltagere her kan være kollegaer fra afdelingen, ledelse, studerende mv. Der er ikke noget krav til antallet af deltagere.

1.7 Afsluttende skriftlig rapport (litteraturstudie)

Kursisternes individuelle arbejde med selvvalgt klinisk problemstilling udmønter sig i en afsluttende skriftlig rapport svarende til 10 normalsider. Rapporten er at betragte som den skriftlige del af eksamen på kurset. Rapporten udformes på baggrund af litteraturstudie i form af kritisk gennemgang af peer reviewed originalartikler inden for et klinisk forskningsområde inkl. overvejelser vedr. fremtidig forskning. Rapporten skal omhandle redegørelse for søgning og udvælgelse af relevant forskningslitteratur, og skal demonstrere kursistens evne til problemorienteret tænkning og kritisk vurdering af eksisterende forskningsbaseret viden, herunder vurdering af evidens. Rapporten skal desuden omfatte kursistens overvejelser over fremtidige forskningsmuligheder og -initiativer, kliniske implikationer og evt. grundlag for udarbejdelse eller revision af kliniske retningslinjer

Kursus- og eksamensbevis (inklusive bedømmelse og skriftlig tilbagemelding) overrækkes i forbindelse med kursusafslutning torsdag den **20. maj 2027.** Eventuel skriftlig klage over bedømmelsen skal være UCSF i hænde senest torsdag den **27. maj 2027, kl. 12.00**. Hvis en afsluttende skriftlig rapport vurderes ikke-bestået kan dele af rapporten eller hele rapporten genskrives og genafleveres efter nærmere aftale med kursuslederne.

1.8 Præsentation i egen afdeling

For at sikre, at den viden kursisten opnår ved deltagelse på kurset og ved udarbejdelsen af den skriftlige rapport i højest muligt omfang gavner det patientnære/borgernære arbejde, skal resultaterne fra den skriftlige rapport præsenteres i egen afdeling/kommune. Klinisk mentor og lokal ledelse bedes understøtte processen således, at der afsættes tid og lokale til seancen. Konkret anbefales at følgende gennemføres:

1) Der afholdes en præsentation i egen afdeling/kommune af resultaterne fra kursistens rapport.
2) Det anbefales at afsætte ca. 45 minutter, og udover klinisk mentor og UCSF-vejleder opfordres til deltagelse af repræsentanter fra den nærmeste ledelse og kollegaer til kursisten.
3) Kursistens oplæg anbefales at vare ca. 10 minutter, og bør lægge op til efterfølgende diskussion af resultaterne (ca. 35 minutter).

Kursisten skal i god tid aftale dato samt tidspunkt for præsentationen med deres kliniske mentor samt UCSF-vejleder.

1.9 Eksamensbevis og kursusbevis (opfyldelse af krav)

Den sidste dag vil der blive overrakt kursusbevis og eksamensbevis til de studerende på UCSF Tværfagligt kursus i klinisk forskningsmetode. Krav for udlevering af kursusbeviset er minimum 80 % fremmøde og at følgende elementer er udført: Afholdelse af journal club i egen afdeling/kommune, aflevering af afsluttende skriftlig rapport samt præsentation af afsluttende skriftlig rapport i egen afdeling/kommune. Sammen med kursusbeviset udleveres der en udtalelse om opgavens indhold samt en vurdering af opgaven (bestået eller ikke-bestået).

2. Vejlederkontrakt

FORMÅL MED VEJLEDERKONTRAKTEN ER AT UNDERSTØTTE EN GENSIDIG AFSTEMNING AF FORVENTNINGER OG RAMMER FOR SAMSPILLET MELLEM VEJLEDER OG KURSIST.

-

KURSISTEN UDFYLDER BESKRIVELSE AF FORVENTNINGER/ØNSKER	
Hvor har du især brug for vejledning (styrker og svagheder i forhold til proces omkring planlægning og udfærdigelse af rapport)?	
Hvad er dit ambitionsniveau?	
Forventninger til en realistisk tidshorisont (hvornår forventer du at være færdige med hvad?)	
Hvordan ønsker du at modtage vejledning (fysisk møde, mail, telefon)?	

Er der særlige forhold eller andet der skal tages hensyn til i vejledningen?	

-

VEJLEDER UDFYLDER BESKRIVELSE AF FORVENTNINGER OG ØNSKER	
Hvor mange sider skal/kan vejleder modtage per vejledning?	
Hvor tidligt i forvejen skal evt. skriftligt materiale til vejledning fremsendes?	
Er vejlederen indstillet på at blive kontaktet mellem vejledninger?	

-

KURSIST OG VEJLEDER UDFYLDER SAMMEN PLANLÆGNING AF VEJLEDNING			
VEJLEDNINGSGANG	1. Vejledning (Okt - Nov 2026)	2. Vejledning (Nov - Feb 2026/27)	3. Vejledning (Mar - Apr 2027)
DATO			
Fysisk møde (sted)			
Mail / Skype			
Telefon			

- Kontrakten indgås mellem:

- Vejleder: _____ Kursist: _____